

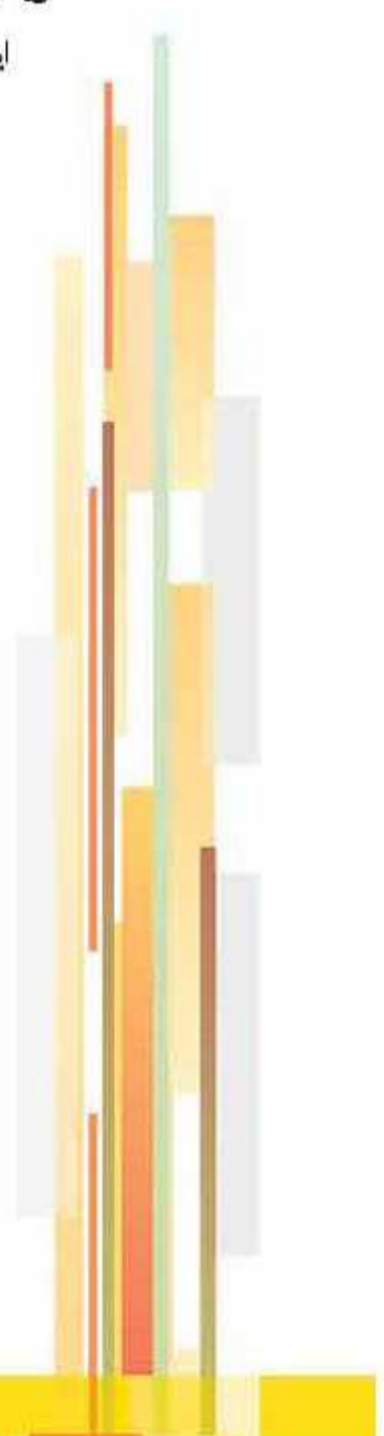
تمرین تست چیست؟

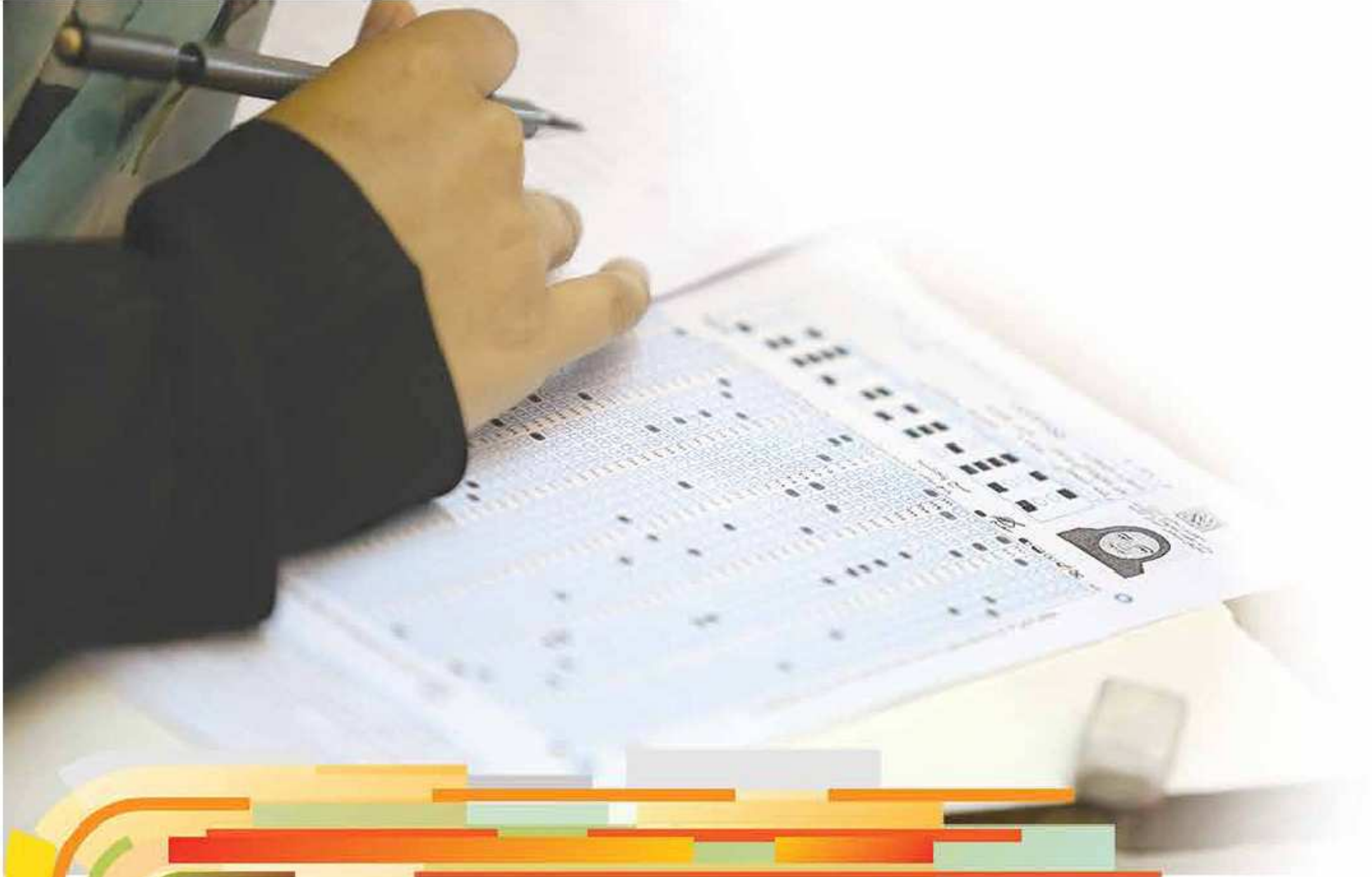
با وجود تب کتکور و افزایش روز افزون داوطلبان و دانش‌آموزانی که متقاضی شرکت در کلاس‌های تقویتی، جبرانی، کلاس‌های خصوصی و... هستند، دایره تبلیغات این گونه کلاس‌ها نیز در سال‌های گذشته وسعت یافته است، و کلاس‌هایی که در آغاز فعالیتشان، اهداف خود را آموزشی عنوان نموده‌اند، اکنون به کلاس‌های «تضمینی» و «قبولی صد در صد» تغییر نام یافته‌اند. یکی از موارد تبلیغاتی این کلاس‌ها، آموزش فتون تست زنی است. همه‌روزه در روزنامه‌ها آگهی تشکیل کلاس‌هایی را می‌خوانیم که در آن آگهی‌ها ادعا می‌شود گذراندن آنها موجب بالا رفتن نمره‌های داوطلبان در کتکور یا امتحان‌های دیگر خواهد شد، و متأسفانه ایجاد چنین کلاس‌هایی برای برخی از افراد به یک کسب و کار سودآور تبدیل شده است. اینکه گذراندن چنین دوره‌هایی از سوی داوطلبان، تا چه اندازه می‌تواند نمرات آزمون‌ها را بهبود بخشد، خود مسأله قابل بحثی است. هرگاه شرکت در چنین کلاس‌هایی واقعاً موجب افزایش نمره‌ها شود، در این صورت، داوطلبانی که می‌توانند از عهدهٔ مخارج این دوره‌ها برآیند، نسبت به کسانی که توانایی مالی شرکت در این دوره‌ها را ندارند، از امتیازی خاص برخوردار خواهند بود. آنچه مسلم است این است که آشنایی با شیوهٔ پاسخگویی به آزمون‌ها، طبیعتاً فوایدی را با خود در بر خواهد داشت و فردی که در این مورد تجاربی دارد و از قبل می‌داند که چه کاری در پیش دارد، نسبت به افراد کم تجربه در این زمینه، از اعتماد به نفس بیشتری برخوردار خواهد بود. پرسش ما از شما در این مرحله آن است که آیا آشنایی به سؤالات و فتون تست زنی، آن قدر پیچیده و مبهم است که نیاز به

صرف وقت بسیار برای شرکت در کلاس‌های مختلف و احتمالاً پرداخت هزینه‌های بالا را داشته باشد؟ چند درصد از افرادی که رتبه‌های خوبی در آزمون‌های سراسری کسب نموده‌اند، موفقیت خود را مرهون شرکت در این کلاس‌ها هستند؟ یکی از مواردی که در مصاحبه‌های «هفته‌نامه پیک سنجش» با نغزات برتر آزمون سراسری همواره مطرح گردیده، نظر آنها در ارتباط با شرکت در چنین کلاس‌هایی بوده است. قریب به اتفاق آنها در هیچ کلاس فوق‌العاده‌ای شرکت نکرده بودند. چنانچه اشاره شد، آشنایی با تست لازم است، اما حرف اصلی آن است که آشنایی با تست نباید برای یک داوطلب شرکت در آزمون، آن قدر مهم جلوه کند که در صورت عدم شرکت در این‌گونه کلاس‌ها، خود را نسبت به دیگران در سطحی پایین‌تر احساس کنند. نکاتی که برای آمادگی در آزمون‌های تستی باید مورد توجه قرار گیرند، نکات محدودی هستند و باید به این نکته توجه داشته باشیم که بر خلاف تبلیغات کاذب، تست‌زدن مهارت نیست، بلکه مهارت اصلی، مطالعه صحیح و منظم دروس دبیرستان است، و با تسلط بر مطالب درسی و آموختن عمیق مفاهیم، پاسخگوی هر نوع سؤال، اعم از تشریحی و تستی، خواهید بود. بدیهی است دانش‌آموزی که دروس تحصیلی خود را بخوبی فرا گرفته است، شرکت در کلاس‌های آمادگی به او نیز کمکی نخواهد کرد. چنین فردی باید تمام هم خود را صرف آن کند که دروس دبیرستانی‌اش را خوب مطالعه کرده و عقب ماندگی‌های خود را جبران کند. بنابراین، نکته اول در آمادگی برای آزمون‌ها، درک عمیق مفاهیم درسی است؛ در این صورت، یک داوطلب، قسمت عمدهٔ وظیفه خود را انجام داده است و باقی موارد، چند دستورالعمل کوتاه است که باید هنگام پاسخگویی به سؤالات تستی به آنها توجه داشت. قبل از پرداختن به این دستورالعمل‌ها نکته بسیار مهمی را متذکر می‌شویم و آن نکته این است که رمز موفقیت در پاسخگویی به آزمون‌های تستی، داشتن آرامش، حضور ذهن، سرعت انتقال و دقت عمل است، و هر یک از این موارد با تمرین قابل دستیابی است؛ هرچند که برخی از آنها به شکل‌گیری شخصیت یک فرد نیز بستگی دارد. دانش‌آموزی که از نظر شخصیتی اعتماد به نفس کافی ندارد، با وجود آنکه ممکن است برای امتحان آمادگی لازم را داشته باشد، در لحظات امتحان اضطرابی ناخودآگاه وجود او را فرامی‌گیرد؛ در این صورت، حضور ذهن، سرعت و دقت او نیز تحت تأثیر اضطراب

کاهش می‌یابد. اینک به صورت خلاصه به نکاتی که رعایت آنها در آزمون‌های تستی لازم است، می‌پردازیم:

- ۱- تا موضوع درسی را بخوبی فرا گرفته‌اید، از پاسخگویی به سؤالات تستی آن درس خودداری کنید.
- ۲- برای آشنایی با سؤالات تستی، به هر نوع تست قناعت نکنید. فن تهیه تست، علمی بسیار گسترده مبتنی بر روان‌سنجی و علوم دیگر است که تنها متخصصان این امر صلاحیت تهیه آن را دارند؛ بنابراین، در انتخاب مجموعه‌های تست، وسواس به خرج دهید. در نظر داشته باشید که پاسخگویی به سؤالات نامعتبر تستی، جز اتلاف وقت و انحراف ذهن شما حاصل دیگری نخواهد داشت. یکی از منابع معتبر در این زمینه، تست‌های سازمان سنجش آموزش کشور است که تنها نهاد رسمی در این زمینه است.
- ۳- تست‌های معتبر در هر درس، دارای سؤالات محدود و مدت زمانی ثابت برای پاسخگویی است؛ بنابراین، سعی کنید که زمان مشخص شده برای پاسخگویی را رعایت کنید؛ بدین ترتیب که یک ساعت قابل تنظیم شرایط زمانی شبیه به شرایط امتحان برای خود فراهم کرده و به محض به صدا در آمدن زنگ ساعت و اتمام مهلت مقرر، از پاسخ دادن به تست‌ها خودداری کنید. ممکن است که در مرحله اول، در این زمینه بسیار کند پیش بروید، اما بتدریج سرعت لازم را کسب خواهید کرد. در صورت عدم پیشرفت در مدیریت زمان، به احتمال زیاد مشکل شما در عدم یادگیری موضوع درسی است و باید مشکل خود را در این زمینه رفع کنید.
- ۴- پاسخنامه‌هایی شبیه به آزمون سراسری تهیه نمایید و هنگام پاسخ دادن از آنها استفاده کنید و از علامت زدن روی ورقه سؤال خودداری کنید. خواندن سؤال در ورقه‌ای مجزا و پاسخ دادن در ورقه دیگر، که دانش‌آموزان دبیرستان ممکن است کمتر با آن آشنا باشند، از جمله مسائل وقت‌گیر و برهم‌زنندهٔ تمرکز است. این تمرین‌ها به شما کمک می‌کند تا چگونگی شرکت و حضور موفق در این نوع آزمون‌ها برای شما عادی شود.
- ۵- تست‌های آزمون سراسری از نوع چهار گزینه‌ای است؛ یعنی از هر چهار پاسخ، تنها یکی از آنها صحیح است. هنگام پاسخگویی، از انتخاب اولین گزینه‌ای که به نظر صحیح می‌آید پرهیز کنید و در عوض به همه پاسخ‌ها توجه و دقت کافی نمایید؛ زیرا یکی از فتون تهیه تست آن است که همه پاسخ‌ها در وهله اول صحیح به نظر آید و

آیا آشنایی به سؤالات و فنون تست زنی، آن قدر پیچیده و مبهم است که نیاز به صرف وقت بسیار برای شرکت در کلاس‌های مختلف و احتمالاً پرداخت هزینه‌های بالا را داشته باشد؟ چند درصد از افرادی که رتبه‌های خوبی در آزمون‌های سراسری کسب نموده‌اند، موفقیت خود را مرهون شرکت در این کلاس‌ها هستند؟

تنها کسانی قادر به پاسخگویی باشند که مطالب درسی را بخوبی فهمیده باشند؛ تا بدین ترتیب از احتمال پاسخگویی تصادفی کاسته شود.

۶- در آزمون‌های تستی، تنظیم وقت دارای اهمیت زیادی است و یکی از مسائلی که در این آزمون‌ها باعث اتلاف وقت دانش‌آموزان کم تجربه می‌شود، توقف بیش از اندازه روی سؤالات است. همیشه سعی کنید ضمن آنکه با دقت و آرامش روی سؤال تأمل می‌کنید، حساب وقت و گذر آن را نیز داشته باشید. اگر می‌پسندید که سؤالی برای شما بیش از حد پیچیده است، در جواب دادن به آن اصرار نکنید؛ چه بسا در مدت زمانی که روی یک سؤال مشکل صرف می‌کنید بتوانید به چند سؤال دیگر، اما آسان‌تر، پاسخ دهید.

۷- آگاهی از نمره‌های یک آزمون نیز در وضعیت فردی که امتحان می‌دهد، تأثیر خواهد داشت. عده‌ای از داوطلبان، در پاسخ دادن به برخی از سؤال‌ها از حدس و گمان استفاده می‌کنند. باید توجه داشت در آزمون‌هایی مانند آزمون سراسری، که دارای نمره منفی هستند، باید از حدس و گمان پرهیز کرد؛ زیرا در چنین مواردی، پاسخ دادن به تست بر مبنای شانس، باعث از بین رفتن امتیاز پاسخ‌های صحیح خواهد شد. یادآور می‌شود که در آزمون سراسری، به سؤال بی‌جواب، نمره منفی یا مثبتی تعلق نمی‌گیرد و به پاسخ صحیح، یک نمره مثبت و به هر پاسخ غلط نیز یک سوم نمره منفی تعلق می‌گیرد؛ بنابراین، هر سه پاسخ غلط، امتیاز یک پاسخ صحیح را از بین می‌برد.